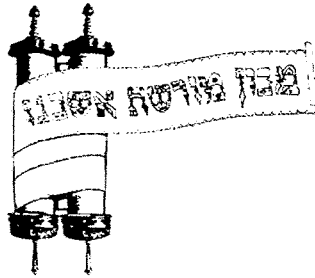

מנהגי בית הכנסת לבני אשכנז בארץ ישראל ובחוץ לארץ

לשנת תשס"ח

**שבת לפני שבועות פרשת נשא – 'שווארץ שבת'
(שבת זכרון קהילות אשכנז שחרבו בגזירות תתנ"ו)**

אומרים אהבה 'אותך כל היום' (הנוסח הנכון ללא שיבושי הצנזורה מופיע בתדפיס המחולק בבתי הכנסת), נוסח 'אמת ויציב' הרגיל, זולת 'אלקים באזנינו'. [בזולת בחרו 'פני ה', יש להחליף את נוסח הצנזורה בלשון הפייטן: פני ה' שפכי לבך לאפדס, לנקום נקמתך בשפיר חציו מדם, צוֹרְרֵינוּ תֵאכְל]. כהן קורא עד 'בן אהרן הכהן' לפני 'ויפקד'. רביעי נחשב לעליה חשובה, בגלל קריאת ברכת כהנים שבסופה.

לאחר אמירת 'יקום פורקן' מזכירים נשמות בלחש מתוך ספר הזכרת נשמות המכונה 'ממורכוך'. תחילה קורא הש"ץ כנהוג בכל שבת את ההזכרה של שלושת הנפטרים האחרונים שהלכו לעולמם ושנרשמו בו, וכן את ההזכרה של שלושה נפטרים קודמים, לפי סדר הופעתם בספר. לאחר מכן מתחיל את ההזכרה המיוחדת לשבת זו, היינו את נשמות הרוגי הקהילות בגזירות תתנ"ו, גזירות ק"ט ושאר גזירות, וכן את נשמות גדולי החכמים הנזכרים בספר. אם ארוכה מאוד רשימת ההזכרות, יש המפצלים את ההזכרה, דהיינו שמלבד הש"ץ אומר אחד ממנהיגי הקהל חלק מוגדר של סדר ההזכרה בזמן שהש"ץ אומר את חלקו.

אחרי 'אשרי', הקהל עומד על רגליו והש"ץ אומר בנעימה עצובה 'אב הרחמים' והקהל אומר עמו בלחש. הנוסח המקובל הוא: **וַיִּנְקוּם בְּיָמֵינוּ לְעֵינֵינוּ נִקְמַת דָּם עֲבָדֵינוּ הַשְּׂפוּן**. (הנוסח המודפס שובש בידי הצנזורה). ש"ץ נוטל את ספר התורה ואומר 'יהללו'.

במוסף אומרים את הקדושה בניגון, כדי להבדיל בין שבת זו לשבת חזון. קדיש 'תתקבל' – בניגון נבחר במנחה אין אומרים 'צדקתך', ולפיכך ש"ץ אומר את הקדיש השלם בניגון מ'תתקבל' עד הסוף. אחר מנחה שונים פרק ו' של אבות.